

قسمت ششم از جنگ بین المللی ۱۹۱۴ بپس

در ۲۸ ژوئن ۱۹۱۴ یککنفر محصل از اتباع صربستان ولیمعهد اطریش و زوجه اورا در شهر سراجو و بقتل رسانید و این عمل منجر بجنگ بین المللی ۱۹۱۴ گردید در این جنگ بیشتر دول اروپا و مستعمرات آنها دولت ژاپن - دولت اتازونی و بعضی از دول آمریکای جنوبی شرکت نمودند. جنگ چهار سال و سه ماه طول کشید و بالاخره فتح نصیب متفقین یعنی فرانسه و همدستان او گردید و در ۲۵ سپتامبر ۱۹۱۸ دولت بلغارستان و در ۳۱ اکتبر ۱۹۱۸ دولت ترکیه و در ۴ نوامبر ۱۹۱۸ دولت اطریش و در ۱۱ نوامبر ۱۹۱۸ دولت آلمان تسلیم شدند و در ۱۸ ژانویه ۱۹۱۹ کنفرانسی برای تعیین شرایط صلح در پاریس منعقد گردید در نتیجه این جنگ دولتهستان چک و اسلواکی - فنلاند - لیتوانی - و استونی تأسیس یافته و بعنوان اراده ملت تغییراتی در نقشه اروپا داده و فاتحین از اراضی مغلوبین هر قدر توانستند کاستند. اعضاء کنفرانس عبارت بودند از دول اتازونی - انگلیس - فرانسه - ایتالیا و ژاپن که در کلیه جلسات کنفرانس حضور داشتند و بیست و چهار دولت فقط در جلساتی که با منافع آنها تماس داشت (بلژیک - برزیل - دومی نیدونهای انگلیس - هندوستان - چین کوبا - یونان - کواتمالا - هائیتی - حجاز - هندوراس - لیبریا - نیکاراگوا - پاناما - لهستان - پرتغال - رومانی - صربستان - سیام - چک و اسلواکی) و دول بولیوی - اکواتر که با آلمان و همدستان او قطع روابط سیاسی نموده بودند و از نمایندگان دول بی طرف و دول جدیدالتأسیس که بر حسب احتیاج دول معظم در جلساتی که تعلق بامور آنها داشت می توانستند حضور بهم رسانند.

نتایجی که از کنفرانس صلح حاصل گردید از قرار ذیل است

اول عهدنامه ورسای ۲۸ ژوئن ۱۹۱۹ با دولت آلمان که بزبانهای

فرانسه و انگلیسی تحریر گردیده و بهر دو زبان سندیت دارد

دوم عهدنامه سن ژرمن دهم سپتامبر ۱۹۱۹ با دولت اطریش

سوم عهدنامه نوئی ۲۷ نوامبر ۱۹۱۹ با بلغارستان

چهارم عهدنامه تریان چهارم ژوئن ۱۹۲۰ با مجارستان

پنجم عهدنامه سور ماه اوت ۱۹۲۰ با ترکیه و عهدنامه لوزان ۲۴ ژوئیه ۱۹۲۳ قائم مقام این عهدنامه گردید

بموجب مقررات عهدنامه ورسای جامعه ملل تأسیس یافت و الزاس و لرن بفرانسه بازگشت نمود و دول جدیدی که سابقاً اسامی آنها مذکور شده تشکیل گردیدند حمایت اقلیتها تأمین و محاکمه و مجازات امپراطور و ولیعهد و بعضی صاحبمنصبان آلمان مقرر گردید. مالکیت معادن و اراضی سار مجاناً بفرانسه واگذار شد در اداره آن سرزمین برای مدت پانزده سال تحت نظر جامعه ملل قرار گرفت و در انقضای این مدت مراجعه بآراء عمومی بعمل آمده و موافق رأی اکثریت سکنه آنجا اراضی مذکور مجدداً بآلمان واگذار شد در قسمتی از سیلزی علیا و پروس شرقی و شلزویک شمالی مراجعه بآراء سکنه مقرر گردید - شهر اوپن و شهر مالمدیدی باقیمده مراجعه بآراء سکنه بیلتریک واکذار شد و مستعمرات آلمان بین فاتحین در تحت عنوان قیمومیت از طرف جامعه ملل تقدیم شد و دولت آلمان بصد هزار نفر تقلیل یافت - استحکامات سواحل رود رن بفاصله پنجاه کیلومتر خراب گردید و ساحل یسار رود رن برای مدت پانزده سال تحت اشغال فرانسه قرار گرفت. بیطرفی بلژیک ملغی شد - لوکزامبورگ از تحت نفوذ سیاسی و اقتصادی آلمان خارج گردید و مقرر شد که دولت اطربش بر خلاف اصل اراده ملت که ظاهراً اساسی تغییرات ارضی عهدنامه قرار داده شده بود بدون اجازه جامعه ملل نتواند بآلمان منضم گردد.

تصدیق عهدنامه ورسای در دهم ژانویه ۱۹۲۰ بعمل آمد ولی مجلس سنای اتازونی از تصویب آن امتناع ورزید

نتایج عملی اجرای عهدنامه ورسای از قرار ذیل است

- ۱ - تأسیس جامعه ملل که اولین جلسه خود را در ۱۶ ژانویه ۱۹۲۰ در وزارت امور خارجه فرانسه منعقد نمود
- ۲ - تأسیس کمیسیون ترسیمات برای مبلغی که از بابت خسارات وارده بایستی بپردازد
- ۳ - تسلیم اسامی اشخاصی که موافق مقررات عهدنامه ورسای بایستی برای محاکمه تسلیم متفقین شوند